

Ministerieel besluit tot voorlopige opheffing van de bescherming als monument van een huis in Gent

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.2.1, 3°;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 1°;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2019 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, artikel 8, §1, 2°.

Procedurestappen en vormvereisten

Dit besluit kwam tot stand volgens de procedurestappen en de vormvereisten, beschreven in het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.2.3 tot en met 6.2.5;

De volgende procedurestappen en vormvereisten zijn vervuld:

- de opheffing van de bescherming als monument werd onderzocht;
- de bevindingen van het onderzoek zijn opgenomen in een opheffingsdossier;
- advies over de opheffing van de bescherming van het onroerend goed werd gevraagd aan de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed op 19 juni 2023;
- de behandeling van het advies is opgenomen als bijlage bij dit besluit.

Motivering

Het huis Plotersgracht 13-17 werd bij koninklijk besluit van 3 september 1981 beschermd als monument, omwille van de historische, meer bepaald architectuurhistorische waarde. Dit besluit werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 9 december 1981.

Het algemeen belang gevormd door de erfgoedwaarden wordt in het inhoudelijk dossier bij het beschermingsbesluit en het beheerdossier als volgt omschreven:

- de historische waarde:
meer bepaald de architectuurhistorische waarde: typisch XVIIIde eeuws hoekhuis van 1757 en XIXde eeuwse winkelpui.

Artikel 6.2.1, 3° van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 staat de gehele of gedeeltelijke wijziging of opheffing van een bescherming omwille van het algemeen belang toe. De parlementaire voorbereiding stelt daarbij het volgende: "door een wijzigende context kan het algemeen belang immers geëvolueerd zijn ten opzichte van het algemeen belang ten tijde van de bescherming".

In functie van een algemene evaluatie van het beschermd bestand in Vlaanderen die als doelstelling heeft om een dynamische selectie van de essentiële en representatieve getuigen van het leven in Vlaanderen te vrijwaren, wordt het beschermd erfgoed getoetst aan de hedendaagse inzichten inzake erfgoedwaarde.

De evaluatie van het beschermde bestand in Vlaanderen is gebaseerd op:

- de erfgoedwaarde zoals vermeld in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 2.1, 26°: de archeologische, architecturale, artistieke, culturele, esthetische, historische, industrieel-archeologische, technische, ruimtelijk-structurende, sociale, stedenbouwkundige, volkskundige of wetenschappelijke waarde waaraan onroerende goederen hun huidige of toekomstige maatschappelijke betekenis ontlenu;
- de vijf selectiecriteria die gehanteerd worden in functie van bescherming en die het afwegingskader vormen om het onroerend erfgoed te waarderen:
 - 1° zeldzaamheid: geeft aan in hoeverre het onroerend goed uitzonderlijk voorkomt in relatie met de geografische context, de historische context, de typologie of het oeuvre;
 - 2° herkenbaarheid: geeft aan in hoeverre het onroerend goed een goed herkenbare uitdrukking is van zijn oorspronkelijke functie, uitzicht of vormgeving, of van een belangrijke fase in de latere ontwikkeling daarvan;
 - 3° representativiteit: geeft aan in hoeverre het onroerend goed typerend is voor een geografische of historische context of een welbepaalde typologie of een bepaald oeuvre;
 - 4° ensemble: geeft aan in hoeverre het onroerend goed een sterke samenhang vertoont tussen de verschillende elementen;
 - 5° context: geeft aan in hoeverre er tussen het onroerend goed en zijn directe of ruimere omgeving een sterke relatie is op landschappelijk, stedenbouwkundig of esthetisch vlak.

De evaluatie van de erfgoedwaarden van het huis Plotersgracht 13-17 in Gent op basis van de erfgoedwaarden en huidige criteria voor bescherming is als volgt:

- 1° zeldzaamheid: door de heropbouw van het pand tussen 1986 en 1993, waarbij het exterieur gereconstrueerd werd naar 18de-eeuws model maar niet het interieur, is het gebouw niet zeldzaam ten opzichte van gelijkaardige beschermde intacte panden uit de 18de eeuw;
- 2° herkenbaarheid: het pand verloor bij de heropbouw tussen 1986 en 1993 de oorspronkelijke materialiteit, decoratie en indeling van het interieur waardoor de herkenbaarheid van de architecturale, meer bepaald architectuurhistorische waarde sterk achteruit ging. De sloop van de 19de-eeuwse winkelpui schaadt de herkenbaarheid van de historische gelaagdheid van het gebouw;
- 3° representativiteit: het pand verloor bij de heropbouw tussen 1986 en 1993 de oorspronkelijke materialiteit, decoratie en indeling van het interieur waardoor de materiële representativiteit van het gebouw als een 18de-eeuws gebouw verloren ging;
- 4° ensemble: het pand verloor bij de heropbouw tussen 1986 en 1993 de oorspronkelijke materialiteit, decoratie en indeling van het interieur waardoor de ensemblewaarde van exterieur en interieur verloren ging;
- 5° context: bij de werken tussen 1986 en 1993 werden de gevel en het dak gereconstrueerd conform het ontwerpplan uit 1757. De gevel ligt op een beeldbepalende plek in het als stadsgezicht beschermde Patershol en ondersteunt

samen met de andere gevels in zijn goed bewaarde context de reeds beschermde historische, architectuurhistorische en cultuurhistorische waarde van het Patershol.

De hedendaagse inzichten inzake erfgoedwaarde hebben geleid tot een gewijzigde context waarin de nog aanwezige erfgoedelementen en erfgoedkenmerken onvoldoende zijn om een bescherming van het huis Plotersgracht 13-17 in Gent als monument omwille van de historische waarde te motiveren. De vrijwaring van de erfgoedwaarden middels een bescherming als monument is niet langer vereist omwille van het algemeen belang.

De gereconstrueerde gevel uit 1757 vormt een beeldbepalend onderdeel van de stadswijk Patershol. De gevel samen met de gebouwen in de directe omgeving onderschrijven nog steeds de historische, architecturale, culturele en volkskundige waarde van de wijk. De in het koninklijk besluit van 3 september 1981 opgenomen erfgoedwaarden van het stadsgezicht Patershol volstaan om de resterende historische, meer bepaald architectuurhistorische waarde van de gevel en het mansardedak te bestendigen.

De bescherming van het huis Plotersgracht 13-17 in Gent als monument wordt opgeheven omwille van het algemeen belang.

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING,
WONEN EN ONROEREND ERFGOED BESLUIT:

Artikel 1. Het koninklijk besluit van 3 september 1981 tot bescherming van meerdere gebouwen als monument en het Patershol als stadsgezicht in Gent, waaronder het huis Plotersgracht 13-17, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 9 december 1981, wordt voorlopig gedeeltelijk opgeheven.

Art. 2. Het beschermde goed huis, Plotersgracht 13-17 in Gent, waarvan de bescherming voorlopig wordt opgeheven, bevindt zich op het perceel met de volgende kadastrale gegevens: Gent, eerste afdeling, sectie A, perceelnummer 522K (deel), ten tijde van de bescherming bekend als Gent, eerste afdeling, sectie A, perceelnummer 522E (deel).

Het plan met de aflijning en de plaats van de aanplakking van het bericht over het openbaar onderzoek is opgenomen als bijlage bij dit besluit.

De fotoregistratie van de fysieke toestand van het beschermde onroerend goed waarvan de bescherming voorlopig wordt opgeheven, wordt als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Art. 3. In artikel 1 van het koninklijk besluit van 3 september 1981 tot bescherming van meerdere gebouwen als monument en het Patershol als stadsgezicht in Gent, waaronder het huis Plotersgracht 13-17, wordt punt 51 opgeheven.

Brussel, 06/10/23

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Getekend door: Matthias Diependaele (Sig)
Getekend op: 2023-10-06 17:52:44 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

 

Matthias DIEPENDAELE